

Segédanyag

Mons, egy ideális város?

A stéa címe: **Mons, egy ideális város?** A várost formáló gondolatok és azok korlátai

Általános információk

Fő témák: az ideális város a várostervezés, a biztonság, a tisztaság, a befogadás és társadalmi élet, a fenntarthatóság, a kormányzás és a polgári részvétel szempontjából

Célközönség: 16 éves kortól, 3-25 fős csoportok számára.
Nincs szükség előzetes tudásra.

Nyelvek: angol, francia, német, szerb, magyar, lengyel

Város/Ország: Mons, Belgium

Kiindulási hely: Place du Bastion Vert, Mons

Távolság: 3,5 km

Becsült időtartam

Túra előtti program: 20-25 perc

Túra időtartama: 2 óra 30 perc

Túra utáni program: 30 perc

Szükséges eszközök: Min. egy internetkapcsolattal rendelkező telefon 2 főre, fejhallgató, kényelmes cipő

Opcionális: Post-it cetlik, tollak.

Hozzáférhetőségi szint: Közepes

Segédanyag

Tanulási célok

Ez a séta Mons utcáin keresztül mutatja be az „ideális város” gondolatát, a történelmi alapoktól a kortárs életig. Miközben a résztvevők végigsétálnak a városon, felfedezik, hogyan formálták a szépség, a biztonság, a befogadás, a dinamizmus és a fenntarthatóság ideáljai a városi tereket. A túra rávilágít arra, hogyan képzeltek el, kérdőjelezték meg vagy alakították át ezeket az eszméket az idők során, ösztönözve a gondolkodást arról, hogy kit szolgál a város, hogyan tapasztalják meg, és mitől lesz egy város igazán „ideális”.

Célok

Állampolgári ismeretek

- Megérteni, hogy a szépségről, biztonságról, egészségről, befogadásról, hatalomról és vonzerőről alkotott elképzelések hogyan formálták Mons városi tereit.
- Feltárni, hogy a városról alkotott történelmi víziók milyen hatással vannak a mai városi életre.

Kritikus gondolkodás

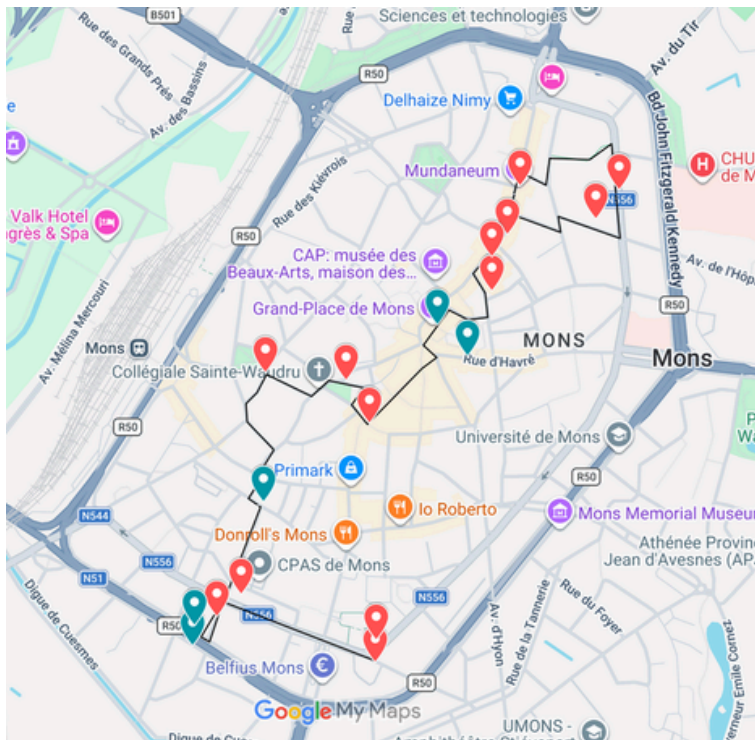
- Többféle nézőpontból vizsgálni a várost, megkérdőjelezve, hogy kiknek az igényei élveztek elsőbbséget a város alakítása során.
- Kapcsolatot teremteni a „ideális városról” alkotott történelmi elképzelések és a befogadás, illetve részvétel mai kérdései között.
- Megkérdőjelezni azokat a feltételezéseket, hogy mitől válik egy város „ideálissá”, és hogy valójában kik számára az.

• Állampolgári szerepvállalás

- Felismerni a polgárok és a döntéshozók szerepét a közterek alakításában.
- Azonosítani azokat a lehetőségeket, amelyek hozzájárulhatnak egy befogadóbb, fenntarthatóbb és élhetőbb város kialakításához.
- Ösztönözni a részvételt olyan kezdeményezésekben, amelyek a városi élet sokszínű tapasztalatait tükrözik.

Segédanyag

Gyakorlati információk

Jelmagyarázat

- A séta főbb állomásai
- A sétán említett extra állomásk vagy érdekes helyek

Állomás	Elhelyezkedés	Tevékenység típusa	Becsült idő
1. Milyen típusú lakhatásról van szó?	Place du Bastion Vert, Îlot de Messine	Megfigyelési feladat	4 perc
2. Zöld város	A függőkert, Rue de la Boulangerie 2	Genially + 360° és képek az információk megszerzéséhez	6 perc
3. Tiszta város	A nyilvános fürdők, 2 Rue de Malplaquet	Reflexiók kihívás. Extra megfigyelési kihívás a teljes túra alatt	5 perc
4. Milyen hely jut a szegénységnek? (1)	Nervienne-i tér	Megfigyelési feladat a 4. és 4' állomás között.	3 perc
4 bis. Milyen hely jut a szegénységnek? (2)	Mons vasútállomás vagy Square, Franklin Roosevelt	Kritikus gondolkodási kihívás	10 perc

Segédanyag

Állomás	Elhelyezkedés	Tevékenység típusa	Becsült idő
5. A hatalom építészeti ábrázolásai	39 rue de la Poterie	Kérdésekkel, kihívásokkal feltárni az információkat a következő fejezet feloldásához (matematikai rejtvény, feleletválasztós kérdés és párbeszédes feladat).	8 perc
6. Egy város, amelyet a polgárok formálnak	Rue des Fripiers	Kreatív feladat	8 perc
Extra állomás: Tömegközlekedés	Grand Place	Megfigyelési rejtvény	2 perc
7. Milyen viszonyunk legyen a múlthoz?	II. Lipót szobor, a Szent Erzsébet templom mellett	Nincs extra tevékenység	5 perc
8. Milyen hely jut az igazságszolgáltatásnak?	35 rue de Nimy és 1 rue des Droits de l'Homme	Beszélgetésindító kérdések	10 perc
9. Nyitott város	Rue des Arbalestriers	Digitális idővonal és rövid tudásalapú rejtvény (töltsd ki az üres részt). Opcionális: Kreatív feladat, milyen határokat jelölnél ki a városodban?	8 perc
10. A megosztott tudás városa	A Mundaneum	Logikai rejtvény a következő állomás megtalálásához	4 perc
11. Otthon érezni magunkat egy befogadó városban	La p'tite maison folie, rue de Nimy 46	Opcionális: a cseregazdaság meg tapasztalása	4 perc + 10 perc (opcionális)

Segédanyag

Akadálymentesítés

A sétaútvonal általában hozzáférhető, nincsenek lépcsők. Mons azonban egy középkori város, így az utcák nem teljesen síkak, és többnyire burkoltak, ami megnehezítheti az az útvonal bejárását kerekesszékesek vagy látássérültek számára. A járdák helyenként keskenyek lehetnek, ezért előfordulhat, hogy az úttesten kell haladni. A városközpont többnyire gyalogos övezet, de csúcsidőben zsúfolt lehet, ami befolyásolhatja a mozgást.

A különböző épületek megközelíthetőségével kapcsolatban:

- A függőkert hozzáférhetősége időben és fizikailag is nagyon korlátozott, a kert eléréséhez vezető meredek lépcsők miatt.
- Ha úgy döntesz, hogy bemész a vasútállomásra, a lépcső mellett mozgólépcsők is elérhetők. Sőt, közelebb az állomás alatt elhaladó úthoz két liftet is találsz.
- A Mundaneum fő emeletére ingyenesen lehet bejutni, amely mozgáskorlátozottak számára is megközelíthető.
- A La P'tite Maison Folie-ba általában be lehet jutni, de néhány lépcsőn fel kell menni. A hátsó kertbe való bejutás sem túl kényelmes a kerekesszékesek számára.

A séta írott anyagokat, 360°-os, valamint interaktív tartalmakat és tevékenységeket ötvöz, digitális és nem digitális tartalmakat egyaránt felhasználva a különböző tanulási stílusok bevonására.

Minden tartalmat (beleértve a betűtípusokat, a kontrasztot, a szövegméretet és az interaktív elemeket) úgy terveztünk, hogy megfeleljen a specifikus tanulási zavarokkal küzdő emberek igényeinek.

Kognitív terhelés szempontjából a séta rendszeresen arra ösztönzi a résztvevőket, hogy megfigyeljék és elmélkedjenek az ideális városról alkotott elképzelésükön. Minden állomásnál a résztvevők választhatnak, hogy inkább meghallgatják vagy olvassák a tartalmat.

Biztonság

Összességében nincsenek jelentős biztonsági kockázatok. Egyes területeken azonban a keskeny járdákon az úttesten kell haladni, ezért a résztvevőknek fokozottan figyelniük kell a forgalomra.

Segédanyag

A séta előtt

Teljes időtartam: 20-25 perc

Célok: A foglalkozás célja, hogy a résztvevők: (1) felismerjék, hogy a különböző társadalmi csoportok eltérően képzelhetik el az „ideális várost”, (2) megértsék, hogy a városi terek értékeket, döntéseket és hatalmi viszonyokat tükröznek; (3) a séta során városi „kutatóként” figyeljék és vizsgálják a környezetüket.

Csoportvezetés: A foglalkozás egyéni gondolkodással indul, majd kiscsoportos munkával folytatódik, végül közös megbeszéléssel zárul. A résztvevőket 3–5 fős csoportokra osszuk. A facilitátor feladata a beszélgetés irányítása és a gondolkodás ösztönzése, nem pedig a válaszok megadása..

Szükséges eszközök: Öntapadós cetlik vagy kis papírdarabok, tollak vagy filctollak, tábla vagy flipchart, 1-2 nyomtatott vagy kivetített kép kontrasztos városi terekről

1. Első gondolatok az ideális városról (5 perc)

Kérdezd meg a résztvevőket: „Ha megtervezhetnéd az ideális várost, melyik három tulajdonság lenne a legfontosabb?”

Mindenki írjon fel három kulcsszót (pl. biztonságos, zöld, élhető, tiszta, befogadó, modern, szép), majd gyűjtsétek össze őket a táblán.

2. Versengő víziók (10 perc)

Oszd a résztvevőket kisebb csoportokra, és minden csoport kapjon egy szerepet (pl. lakosok, vállalkozók, környezetvédők, ingázók, kulturális szervezetek, döntéshozók). A feladatuk, hogy a saját nézőpontjukból meghatározzák az ideális város három legfontosabb jellemzőjét.

Ezután közösen beszéljétek meg: Ugyanazt tartotta minden csoport ideálisnak? Voltak eltérő prioritások? Lehetséges mindenki igényeinek egyszerre megfelelni?

Emeld ki, hogy az „ideális város” nem egyetlen, mindenki számára azonos elképzelés.

3. A városi terek megfigyelése (5-8 perc)

Mutass egy-két eltérő városi helyszínt ábrázoló képet (pl. történelmi belváros és üzleti negyed, sétálóutca és autóút), majd kérdezd meg: Milyen értékeket tükröznek ezek a terek? Kiknek kedveznek? Kik érezhetik magukat kizárva?

Zárásként mutasd be a sétát mint közös felfedezést: a résztvevők „városi nyomozókká” válnak, akik azt vizsgálják, hogyan formálták az ideális városról alkotott elképzelések Mons fejlődését. Hangsúlyozzátok, hogy mindenki más szemmel látja a várost, és ezek a különböző nézőpontok ma is nyomot hagynak rajta.

A séta során ezt a kérdést tartsák szem előtt:

„Kinek az elképzelése szerinti ideális várost látom magam előtt?”

Segédanyag

A séta során

- Általános információk a túra lebonyolításáról: A legtöbb állomásnál egy vagy több reflexiós kérdést találsz. Kiválaszthatod a neked tetszőket, és megbeszélheted őket a résztvevőkkel a állomásnál, két állomás között kötetlenebb formában, vagy később, a túra után.
- A résztvevők minden állomásnál elolvashatják a Booklet tartalmát, vagy meghallgathatják a hangfelvételt.
- A „városi nyomozó kihívás” mezők extra kihívások, amelyeket a állomásk között kell teljesíteni.

1. állomás: Place du Bastion Vert, Îlot de Messine

Facilitátori javaslatok: Mielőtt elolvasnátok a leírást, kérd meg a résztvevőket, hogy írják le, mit látnak. Kérd meg őket, hogy figyeljenek a felhasznált anyagok típusára, az épületek szerkezetére és az épületeket körülvevő környezetre.

Háttérinformációk a kulturális örökségről:

- A Messines-tömb nevét onnan kapta, hogy körülvette a Notre-Dame de Messines-i templomot.
- A 2001-ben elkészült, 25 évnyi építkezés után a 600 otthont egy állami lakásszövetkezetnek adták át, így a legkülönbözőbb társadalmi háttérű emberek számára elérhetőek.

Reflexiós kérdések:

- Ha ma te tervezhetnéd meg a lakhatást, melyik szempontot tartanád a legfontosabbnak: a magánszférát, a megfizethetőséget, a környezeti fenntarthatóságot vagy a közösségi életet?
- Szerinted kinek kellene eldöntenie, hogy milyen legyen a lakhatás egy városban: a politikai döntéshozóknak, az építészeknek, a lakosoknak vagy a magánberuházóknak? Miért?

2. állomás: A Függekert, Rue de la Boulangerie 2

Facilitátori javaslatok: Kérd meg a résztvevőket, hogy csukják be a szemüket, és osszák meg, amit hallanak. Fedezzék fel a állomás tartalmát, mielőtt belevágnának a QR-kódhoz kapcsolódó tevékenységbe (mozgatniuk kell a lámpát, hogy megtalálják a kulcsot. Amint rákoppintanak, 360°-os kilátás nyílik a kertre). Megkérdezheted tőlük, mit gondolnak róla, mielőtt megkéred őket, hogy szkenneljék be a második QR-kódot, amely az Önkormányzat környezetvédelmi kezdeményezéseinek Genially bemutatójához vezet.

Saját kedvük szerint fedezhetik fel ezt a tartalmat.

Segédanyag

Háttérinformációk a kulturális örökségről: Az épülethomlokzatok zöldítése az „Agence de développement Centre Ville de Mons” kezdeményezése az önkormányzattal együttműködve. Minden lakos vagy vállalkozó személyre szabott támogatásban és növények biztosításában részesülhet.

Reflexiós kérdések

Az ideális városodban melyik teret szentelnéd a természetnek?

- Egy sűrűn beépített történelmi városban minek kellene elsőbbséget élveznie: a lakhatásnak, a közlekedésnek vagy a zöldterületeknek?
- Elfogadnál kevesebb parkolóhelyet vagy autósávot, ha ez több fát és parkot jelentene?
- Jobb, ha mindenhol vannak kis zöld „szigetek”, vagy ha egy nagy park van a városon kívül?
- Személyesen részt vennél olyan projekteken, mint például faültetés vagy homlokzati zöldítés? Miért, vagy miért nem?

3. állomás: Les Bains-Douches, Rue de Malplaquet 2

Facilitátori javaslatok: Amikor a szövegben említésre kerül a Tartományi Higiéniai és Bakteriológiai Intézet, sétálj a körút felé, és mutasd meg a résztvevőknek az út túloldalán található sárga épületet, szem előtt tartva a biztonsági szabályokat (az autók jobbról érkezhetnek a körút melletti utcában). Kérd meg őket, hogy oldják meg a rejtvényt, mielőtt felfedezik a tartalom többi részét. Távozás előtt mutass rá a rendőrségi toronyra, amelyre később még visszautaltok.

Városi detektív kihívás: További kihívásként kérd meg a résztvevőket, hogy a túra során végig figyeljenek, és keressék meg az „empêche-pipit”. Akár egy kis jutalmat is tervezhettek azoknak, akik elsőként észrevesznek egyet közülük.

Háttérinformációk a kulturális örökségről:

- A közfürdő épülete (1908–1909) ma közösségi központ.
- La Trouille a gazdasági központ és a tájkép fő jellegzetessége volt egy hatalmas környéken, amely merőben elkülönült a város többi részétől (lásd a következő állomást).
- A 19. század második felének és a 20. század elejének higiénista szemléletét a társadalmi kérdésekkel foglalkozó katolikus körök, például a Le Playsians, a progresszív polgárság és a szocialista körök osztották.

Segédanyag

Megoldás

Az épületen a következő nevek szerepelnek: Metchnikoff (felfedezte, hogy bizonyos sejtek mikrobákat esznek), Jenner (első oltás), Pasteur (pasztörözés és oltások), Welch (modern bakteriológia), Lister (antiszeptikus sebészet), Villemin (bebizonyította, hogy a tuberkulózis fertőző)...

Mindegyik jól szemlélteti a „gyógyító orvoslástól” a megelőző orvoslásig tartó fejlődést.

Reflexiós kérdések

- Ki dönti el, hogy mit jelent a „tisza város”? Mit jelent ez számodra?
- A közfürdőket részben az egészség, részben a termelékenység érdekében építették. Mit gondolsz, ma mit tartanak a városok a legfontosabbnak: a jólétet, a gazdaságot, az imázst vagy az irányítást?

4. állomás: Place Nervienne

Facilitátori javaslatok: Tedd fel a szöveg első kérdéseit a résztvevőknek, és gyűjtsd össze a válaszaikat. Ugyanezt megteheted a Nervienne térrel kapcsolatos utolsó kérdésekkel is, vagy egyszerűen megkérheted a résztvevőket, hogy kis csoportokban beszéljék meg az utolsó kérdést.

Háttérinformációk a kulturális örökségről:

- Ez a tér az 1860-as években jött létre, az erődítmények lebontását követően, amelyek közül a hollandok által 1815-ben épített „kazamaták” még ma is állnak.
- Méretéből adódóan régóta ingyenes parkolóként használják, vásárnaponként pedig Mons legnagyobb és legforgalmasabb piacának ad otthont.
- A Glépin Hospice (a piros épület) volt az első, amely háztartásokat fogadott.
- A környék megegyezik az első állomás (Messines) környékével, és meglehetősen erős identitásérzettel társul, még akkor is, ha a monsi származás erősebbnek tűnik (vö. „Les cahiers de la MMM”, 8. sz.).

Városi nyomozói kihívás: Ez a ház, amit keresel.

A Bouzanton utcában van.

Megoldás

- Kék

Segédanyag

4 bis állomás: Mons vasútállomás

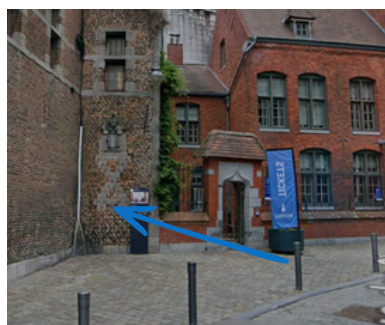

Facilitátori javaslatok: Ha van elég időtök, bemehettek a vasútállomásra. Ha nincs, használjátok a képeket. Gyűjtsd össze a résztvevők első benyomásait. Ezután hagyd, hogy felfedezzék a szimulációs tevékenységet, majd kérdezd meg újra a benyomásaikat.

Ha szeretnéd egy kicsit mélyebben feldolgozni az állomás témáját, kérd meg a résztvevőket, hogy olvassák el a „Tovább lépési lehetőség” oldalt. Ha nem, egyszerűen hagyjátok ki, és menjetek közvetlenül a reflexiós kérdéshez.

Amikor a Franklin Delano Roosevelt tér mellett sétáltok, hívd fel a figyelmet a padok hiányára, különösen a Nervienne térrel összehasonlítva.

Ezután az állomás után is figyeljete az „empêche-pipi”-kre. Egyet találtok a társaskáptalani templom jobb oldalán, az út túloldalán, egy másikat pedig a Spanyol ház mellett.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- További információk Mons vasútállomásának történetéről a telemb.be oldalon található.
- [A korábbi vasútállomásokról további képek találhatók a YouTube-on.](#)
- Egy másik érdekes dátum: 2023 – Vallónia finanszírozást biztosít egy „Hajléktalanság nélküli terület” projekthez. Mons 4,5 millió eurót kap ebből az alapból az Aristotle projektre, amelynek célja új lakhatási lehetőségek létrehozása rászoruló emberek számára. Az eddigi eredmény: három tiny house épült a Poliade központban, a város peremén.

Reflexiós kérdések

- Mons-ban és azon túl eszedbe jutnak-e más példák arra, amikor a városi tervezés kizár bizonyos embereket? Ki érezheti magát otthon egy városban?
- Mi a különbség aközött, hogy valaki biztonságban van, és aközött, hogy biztonságban érzi magát?
- Hogyan biztosítanád a biztonságot a te ideális városodban?

Segédanyag

5. állomás: A hatalom építészeti ábrázolásai, 39 rue de la Poterie

Facilitátori javaslatok: Úgy álljatok meg, hogy egyszerre lássátok a harangtoronyt és a Szent Waltrudis-társaskáptalani templomot. Ügyelj arra, hogy a résztvevők az első és a harmadik kérdésnél a „Send” gombra kattintsanak, hogy érvényesítsék a válaszaikat. Meghívhatod a résztvevőket arra, hogy a Genially utolsó kérdésére 3–4 fős kis csoportokban vagy nagy csoportban válaszoljanak.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- A grófok várát a grófság legfontosabb erődítményének tartották: 325 méter hosszú volt, és több mint fél hektárt foglalt el. A 10. századtól Hainaut grófjainak fő rezidenciájaként szolgált. 1433-ban a grófok már nem használták elsődleges lakóhelyként, és fokozatosan bírósággá, börtönné, majd később elmeógyógyintézetként alakult. Karbantartás hiányában lassan romlásnak indult, mielőtt az Óratorony 1661-ben összeomlott.
- Mons kanonisszái magas rangú nemesasszonyok voltak, akik erős és nagyrészt autonóm vallási káptalant alkottak. A tervezett, 190 méteres tornyuk szándékos kifejezése volt intézményük gazdagságának, függetlenségének és tekintélyének, mind a polgári hatalommal, mind más vallási intézményekkel szemben.
- Mielőtt a harangtorony megépült volna, az 1323-ban létrehozott Városháza volt a városi autonómia elsődleges szimbóluma, jelezve azt a pillanatot, amikor a városi magisztrátusok elszakadtak a grófok fennhatóságától. A harangtorony megerősítette és felerősítette ezt a függetlenséget. Érdekesség, hogy a Városházára terveztek egy második emeletet is, de az végül soha nem épült meg.

6. állomás: Rue des Fripiers

Facilitátori javaslatok: A kreatív feladatnál kérd meg a résztvevőket, hogy 3–4 fős csoportokban beszéljék meg az ötleteiket, mielőtt megnyitják a Padletet és online megosztják őket.

Városi nyomozó kihívás: Grand Place

Facilitátori javaslatok: Amikor a városközponton és a Grand Place-on sétáltok keresztül, hívd fel a résztvevők figyelmét arra, amit korábban már említettetek: a padok mennyiségére, formájára, az autók számára meghagyott térre... Miután átkeltetek a Grand Place-on, kérd meg a résztvevőket, hogy végezzék el a városi nyomozó kihívást, vagyis a főtér digitális puzzle-jét. Megoldhatják egyedül vagy párokban. Teszteld előre a puzzle-t, hogy szükség esetén el tudd magyarázni, hogyan kell mozgatni a darabokat.

Segédanyag

7. állomás: II. Lipót szobra

Facilitátori javaslatok: Ha szeretnéd tágabb kontextusba helyezni ennek az állomásnak a tartalmát, kérd meg a résztvevőket, hogy olvassák el a „Tovább lépési lehetőség” oldalt. Ha nem, egyszerűen olvasd fel annak az oldalnak az utolsó mondatát, majd folytassátok a következő állomással.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

A Borinage Belgium történelmi és földrajzi régiója, Vallóniában, Hainaut tartományban, Monstól nyugatra és délnyugatra. Egykor jelentős szénbányászati központ volt, és ipari örökségről, meddőhányóiról, valamint lakóinak munkásosztálybeli kultúrájáról ismert. Őket „Borains”-nek nevezik.

8. állomás: A bíróságok, rue de Nimy és Rue des Droits de l’Homme

Facilitátori javaslatok: Először álljatok meg a „Rue de Nimy”-n, a bíróság épülete előtt. Kérd meg a résztvevőket, hogy nagy csoportban válaszoljanak az első digitális kártya kérdésére. Ezután menjetek tovább a „Rue des Droits de l’Homme” felé. A résztvevők olvassák el a leírást, majd nagy csoportban válaszoljanak a digitális kártyák 2. és 3. kérdésére. Mindegyik kérdésnél oszd meg velük az alábbi „Megoldások” részben található információkat. Végül kérd meg a résztvevőket, hogy a 4. kérdést 3–4 fős csoportokban beszéljék meg.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- A bíróság rue de Nimy felőli bővítménye üvegből készült, hogy az igazságszolgáltatás hozzáférhetőségét és átláthatóságát testesítse meg.
- A Tour Valenciennoise műemléki védelem alatt álló, 14. századi emlék, és a város második középkori falának utolsó látható nyoma.
- Mons az igazságszolgáltatás városa. Az igazságügyi épületek a következő bírósági szolgálatoknak adnak otthont: Fellebbviteli Bíróság, Munkaügyi Bíróság, Esküdtszéki Bíróság, a főügyési hivatal, Kereskedelmi Bíróság.
- A Hainaut-i Elsőfokú Bíróság, amely a Rue de Nimy 35. szám alatt található, polgári és büntetőügyekkel foglalkozik, beleértve azokat az ügyeket is, amelyek nemzetközi vagy európai normák alkalmazását igénylik.
- Belgiumban sok börtön kis kastélyra emlékeztet. Abban az időben az építészetnek az államhatalmat kellett kifejeznie, és tiszteletet kellett parancsolnia. A masszív falak, tornyok és erődszerű formák inkább szimbolikusak voltak, mint díszítő jellegűek, tükrözve azt a hitet, hogy az építészet támogathatja a fegyelmet, a rehabilitációt és az elrettentést. Az erődök és zárt kolostorok ihletésére a börtönt külön világnak tervezték, amely el van vágva a várostól.
- A jövőbeli börtönről további információk találhatók az [RTBF](#) oldalán.

Segédanyag

Megoldások

Q1: Ezt az építészetet az átláthatóságról szóló állításként is olvashatjuk: azt sugallja, hogy az igazságszolgáltatásnak nincs rejtegetnivalója, mindenkihez tartozik, és nyitott a nyilvános tekintet előtt.

Q3: A 19. században Belgiumban sok modern börtön épült, amelyek egyértelműen emlékeztettek az állam kényszerítő hatalomhoz való jogára a társadalmi rend fenntartása érdekében. Kastélyszerű megjelenésük egyszerre jelképezett figyelmeztetést a társadalom számára és védelmet a társadalomnak. Nyugtalanító szimbólum volt, és „a legszebb elképzelhető dolog”, ahogy Verlaine fogalmazott, amikor Mons börtönéről beszélt.

9. állomás: Rue des Arbalestriers

Facilitátori javaslatok: Tedd fel a nyitókérdést a csoportnak. Ha nem találják meg a választ, oszd meg velük a következő nyomot: „Fordulj egy kicsit jobbra, és nézz távolabbra. Mit látsz?”

Válasz: Egy tornyot látsz, a Tour Valenciennoise-t, az egykori városfalak egyik utolsó fennmaradt tornyát, amely a műalkotáson is megjelenik. Ma a helyüket körutak vették át.

A résztvevők felfedezik a tartalom első részét. Ezután párokban megnézik az idővonalat, és elvégzik a rövid „hiányzó szöveg kitöltése” feladatot. Végül felfedezik a tartalom utolsó részét.

Meghívhatod őket arra, hogy a következő állomás felé sétálva elvégezzék a városi nyomozó kihívást, vagyis a kiscsoportos beszélgetést. Ez opcionális.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- A „Passage du Centre” bejárata korábban e mögött az ajtó mögött volt, a Grand Rue-n.
- További információ a Doudou-ról a [VisitMons weboldalan](#) található.

Reflexiós kérdések

- Mit jelent ma az, hogy egy város nyitott, és hogyan jelenik ez meg a gyakorlatban?
- Gyakran láthatjuk, hogy minél inkább kifelé növekszik egy város, annál inkább kiürül a szíve. A nyitott város mindig jobb város?
- Falak nélkül is milyen határok léteznek ma a városokban? Gazdasági határok? Társadalmi vagy kulturális akadályok? Turisták és helyiek terei? Városrészek hírneve?...
- Amikor egy város fejlődik, mit kellene megvédenie?

Segédanyag

10. állomás: A Mundaneum

Facilitátóri javaslatok: Ha szeretnéd, elmagyarázhatod a résztvevőknek a doboz tartalmát, vagyis a Mundaneum mögött álló eszményeket, hogy némi kontextust adj nekik. Ha van időtök, meglátogathatjátok a Mundaneum fő szintjét is.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- További információt a Mundaneumról és történetéről [a saját weboldalon](#) találsz, az idővonal szekcióban.
- Otlet és La Fontaine eszményei a 19. század végének fontos fejleményeiből születtek: a tudományos felfedezések, a közlekedés és a kommunikáció fejlődéséből, amelyek lehetővé tették az áruk és eszmék újfajta áramlását.
- Otlet megértette saját elképzelésének veszélyét. A világ teljes tudásának egyetlen helyen való központosítása hatalom, a hatalommal pedig vissza lehet élni. Ezért a Cité Mondiale-t nem csupán az igazság és a tudás tárházaként tervezte meg, hanem azok őrzőjeként is: védelemként a manipuláció ellen. Száz évvel később az eszközök megváltoztak. A veszély nem. Létrehoztuk az internetet, központosítottuk a tudást, és még mindig arról vitatkozunk, ki irányítja azt...

Reflexiós kérdések: Mi lenne az ideális városod alapelve, ha teljesen a nulláról építhetnéd fel?

Megoldás: Ebben a rejtvényben az „UMONS - 81327” azt jelenti, hogy az „M”-et tekintjük az ábécé első betűjének. Az „N” lesz a második... az „A” pedig a tizenötödik betű. Innen a „***** - 203262319” valójában „20.3.26.23.19”, ami a „FOLIE” szót adja ki.

11. állomás: La P'tite Maison Folie

Facilitátóri javaslatok: Ha szeretnéd, és legalább 6 fő van a csoportban, az állomás végén nagy csoportban elvégezhetitek a „készségcsere” tevékenységet. A séta végén be is mehettek, és megkérdezhetitek, lehetséges-e megmutatni a helyet a résztvevőknek. Győződj meg róla, hogy éppen nem zajlik ott tevékenység, és nem vagytok túl sokan. A résztvevők élhetnek ezzel a lehetőséggel, hogy beszélgessenek a helyet használó helyiekkel. A hátsó kertet is felfedezhetitek.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- A „Maison Folie” koncepciója Lille 2004, Európa kulturális fővárosa alkalmából jött létre.

Segédanyag

- 2002-ben a Maison Folie-t először újítták fel. A cél az volt, hogy a teret használók inkább lakónak érezzék magukat, ne pusztá járókelőnek. A másik cél a kultúrához való „hozzáférés” középpontba állítása volt. Ez összecseng azzal a gondolattal, hogy a kultúra fontos szerepet játszik a városban, különösen 2015 óta, amikor Mons Európa kulturális fővárosa volt.
- További információ az [RTBF oldalán](#) található a L'Accorderie Montoise-ról.
- További információ a jövőbeli Maison Folie-ről a saját [weboldalukon](#) található.

Reflexiós kérdések

- Az ideális város nemcsak nagy projektekről és szép építészetéről szól. Néha egy 46-os szám alatti házról, amely úgy döntött, hogy bíz az emberekben. A te városodban hol van ilyen hely?
- Az ideális város olyasmi, amit megtervezünk? Vagy valami, ami megtörténik, amikor félreállunk az útból, és beengedjük az embereket?

A séta után

Teljes időtartam: 30 perc

Célok: Segítsd a résztvevőket abban, hogy reflektáljanak arra, mit fedeztek fel a séta során, és kapcsolják össze Mons történetét a mai városi kihívásokkal.

Csoportszervezés: Kis csoportok és közös beszélgetés.

Szükséges eszközök: öntapadós jegyzetlapok, tollak.

1. Egyéni reflexió (10 perc)

Kérd meg a résztvevőket, hogy két perc csendben gondoljanak vissza a sétára.

Egyénileg válaszoljanak öntapadós jegyzetlapokon, vagy kis csoport esetén nagy csoportban:

- Melyik helyet vagy történetet találtad a legérdekesebbnek? A legmeglepőbbnek? Miért?
- Melyik állomás mutatja meg legjobban, hogy a városokat emberi döntések, nem pedig a véletlen alakítják?
- Észrevettél-e olyan helyet, ahol különböző csoportok érdekei vagy szükségletei ütköztek? Magyarázd el.
- Ha egy dolgot megváltoztathatnál Mons-ban, hogy közelebb kerüljön az ideális városodhoz, mi lenne az?
- Volt-e olyan hely, amely megkérdőjelezte az ideális városról alkotott elképzelésedet? Miért?
- Van-e az ideális városnak más dimenziója, amelyet szívesen felfedeznél?

2. Közös reflexió (opcionális): visszatérés a séta reflexiós kérdéseihez

Ha a séta során nem volt idő ezekre, visszatérhettek a segédanyag néhány reflexiós kérdésére. A csoport méretétől függően megbeszélhetitek őket nagy csoportban, vagy először 3–4 fős kisebb csoportokban.

Segédanyag

3. Csoportos tevékenység: Az ideális város megtervezése (20 perc)

Oszd a résztvevőket 3–4 fős kis csoportokra.

Minden csoport a következő küldetést kapja: „Ti vagytok most az a városi tanács, amely az ideális város megtervezéséért felel. Közös projektben kell megállapodnotok, és be kell mutatnotok azt a polgároknak.”

A résztvevőknek legalább a következőkben kell megállapodniuk:

- 3 elem, amelyre a városuknak feltétlenül szüksége van, vagyis amit előnyben részesítenének vagy fejlesztenének
- 1 elem, amelyet korlátoznának, átalakítanának vagy áthelyeznének, és annak módja
- 1 érték, amely minden döntésüket irányítaná

Jelezd, hogy az ideális városnak olyan szempontjait is beemelhetik, amelyek a séta során nem kerültek szóba. 10 perc gondolkodás után kérd meg a csoportokat, hogy mutassák be az ideális városról alkotott koncepciójukat.

A végén tájékoztasd a résztvevőket, hogy saját sétát is létrehozhatnak, az ideális vá

Hivatkozások

- Maison de la mémoire, “Soeurs Noires”: <http://www.mmemoire.be/la-maison-de-la-memoire/notre-projet/les-soeurs-noires/>
- Les cahiers de la MMM, n°8 to discover the Messines neighbourhood.
- The history of Mons Train Station: <https://www.telemb.be/actu/de-1841-aujourd'hui-lhistoire-des-gares-de-mons/37259>
- Mons train station, archive images: <https://www.youtube.com/watch?v=s1qNXQJvJgk>
- Le Doudou, general presentation: <https://www.visitmons.be/fr/unesco/article/le-doudou-690772>
- Website, Maison Folie: <https://maisonfolie.surmars.be/>
- L'accorderie Montoise, RTBF: <https://www.rtbf.be/article/l-accorderie-a-mons-un-endroit-ou-les-personnes-echangent-leurs-competences-9422257>
- Website Mundaneum: <https://mundaneum.org/le-mundaneum/histoire/>

Emellett a „ki alakítja a városokat” kérdésének elméleti megközelítéséhez ezt is felfedezheted:

- Henri Lefebvre. (1968). Le droit à la ville. Anthropos – vagy annak 1996-os angol fordítása.